

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ จำนวน 58 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 58 คน เดิม 60 โรงเรียน ถูกยุบ 2 โรงเรียน ซึ่งมีขนาดของสถานศึกษาดังนี้ คือสถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน สถานศึกษาขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1500 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 ขนาดของโรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้

ขนาดของโรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้	จำนวน/โรงเรียน
ขนาดเล็ก	2
ขนาดกลาง	30
ขนาดใหญ่	26
รวม	58

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ มีดังนี้

1.1 แบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไป เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) ได้แก่ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งการปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ออกเป็น 5 วิธี ได้แก่ ด้านวิธีเผชิญหน้า (Confrontation) ด้านวิธีหลีกเลี่ยง (Withdrawal) ด้านวิธีการบังคับ (Forcing) ด้านวิธีการไกล่เกลี่ย (Smoothing) ด้านวิธีการประนีประนอม (Compromise) รวมจำนวนทั้งหมด 25 ข้อ

1.2 การสนทนากลุ่ม

ดำเนินการจัดเวทีสนทนากลุ่มให้กับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ห้องประชุม โรงเรียนวัดยานนาวา วันที่ 22 มิถุนายน 2560 เวลา 10.00-12.00 น. ตามข้อคำถามที่กำหนดให้

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.1 แบบสอบถาม

2.1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง แล้วนำมาประยุกต์เป็นแบบสอบถามตามหัวข้อที่กำหนดเพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด

2.1.2 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วทำการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค IOC (Index of item-objective congruence)

2.1.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพเหนือ แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .96

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 การสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มได้ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้แสดงความคิดเห็น

ส่วนที่ 2 วิธีการจัดการความขัดแย้ง

ส่วนที่ 3 วิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่ม กรุงเทพใต้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อประสานไปยังสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือจากสำนักการศึกษาประสานงานกับสำนักงานเขตต่างๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในเขตพื้นที่

3. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 58 ฉบับ

4. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวม แบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง จำนวน 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติต่อไป

5. การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ผู้วิจัยดำเนินการจัดเวทีสนทนากลุ่มให้กับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ ที่ห้องประชุมโรงเรียนวัดยานนาวา วันที่ 22 มิถุนายน 2560 เวลา 10.00-12.00 น. ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อเรียนเชิญผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ จำนวน 12 คน สนทนากลุ่มเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้ง

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงวิธีการและขั้นตอนในการสนทนาและการบันทึกข้อมูลให้กับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แล้วนำมาสรุปข้อมูลสำคัญที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูลวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) กำหนดคะแนนเพื่อแสดงระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้ง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของ
ผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

- ระดับ 4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

- ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษามาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ ในภาพรวม จำแนกตาม ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การพิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ ในภาพรวม จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน โดยใช้การพิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. จากการจัดเวทีสนทนากลุ่ม ผู้บริหารและสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้ง ผู้วิจัยดำเนินการสรุปข้อมูลสำคัญที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นมาบรรยายสรุปเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกลุ่มกรุงเทพใต้ ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบรรยายและการทดสอบสมมุติฐานตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยมีสูตรดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 245)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยคำนวณจากสูตร (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 260)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_1^2}{S_1} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ในที่นี้คือค่าความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum S_1^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนคะแนนแต่ละข้อ
S_1	แทน	คะแนนรวมของความแปรปรวน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104)

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร (นพพร ณะชัยจันทร์, 2555, หน้า 16)

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum(x-\mu)^2}{N}}$$

เมื่อ σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยประชากร
x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
Σ	แทน	ผลรวม
N	แทน	จำนวนประชากร

2.4 การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรในการวิจัย ดังนั้นจึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากก็แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายมาก